

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 2 Ft 60 Kr.
Félévre . . . 1 Ft 30 Kr.
Negyedévre . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

1899. é. 1987

Plósz Sándor.

Az új kormánynak, mely alatt a törvény, jog és igazság uralma lépett életbe a magyar nemzet nagy öröme, most ismét bemutatjuk egy új tagját, Plósz Sándor igazságügyminiszter személyében. Plósz Sándor szintén egyike volt azoknak a szabadelvű-párti vezérférfiaknak, akik a lefolyt s hat hónapig tartó politikai zűrzavarban igyekeztek a parlamenti békét helyreállítani, mert belátták, hogy a törvényes rend fenekestől való felforgatása előbb-utóbb az ország veszedelmét vonja maga után.

Az új igazságügyminiszter híres jogtudós, aki már számos törvényjavaslatot készített elő s mostani új, fényes állásában is sok jót várhatunk munkálkodásától.

Plósz Sándor, az új igazságügyminiszter, 1846. évben született Pesten. Jogi tanulmányait Bécsben és Budapesten végezte el 1866. évben. 1868-ban a pesti egyetemen a jogtudományok doktorává avatták. 1868-ban közügyvédi, 1869-ben váltóügyvédi oklevélet nyert.

Joggyakorlatát 1866-ban irodában kezdte meg, 1867-ben a pesti pénzügyi ügyészségnél folytatta mint fogalmazó-joggyakornok. 1867 novemberben tolnokká választották a pestvárosi törvényszékhez, hol gyorsan haladt előre és már

1871-ben Budapesten a bel-lipótvárosi egyes-bíróságnál mint helyettes egyesbíró működött.

Ebben az időben kezdte meg irodalmi munkásságát is a „Jogtudományi Közlöny“-be irt értekezéssel. 1872-ben a magyar jogászgyűlés állandó bizottságának főhívására véleményt irt a III. jogászgyűlés alkalmára a munkabérek lefoglalhatóságáról. 1872 októberben bíró volt a pesti kir. törvényszéknél. Ezen állásról az akkor fölláított kolozsvári egyetemhez a polgári törvénykezés s a váltókereskedelmi jogrendes tanárává nevezte ki, 1881-ben mint tanár a budapesti egyetemhez tétetett át.

A kormány megbízásából 1885-ig a polgári perrendtartásnak tervezetét dolgozta ki. Szilágyi minisztersége alatt 1889-től 1894-ig majdnem szakadatlanul törvényelőkészítéssel is foglalkozott. Ő dolgozta ki a sommás eljárásáról szóló törvény több rendbeli javaslatait s az 1893-ban megjelent teljes perrendtartási ter-

vezetet. Ő tőle van a házassági ügyekben követhető eljárás tervezete is. Ezenkívül részt vett egyéb törvényelőkészítő munkálatokban is.

1884-ben az akadémia levelező, 1894-ben pedig rendes tagja lett. 1894. júliusban államtitkárrá neveztetett ki az igazságügyminiszteriumba, 1895 óta Baja város orsz. képviselője.

Plósz Sándor.

Husvét ünnepe.

A husvéti ünnepek szélszélű hoztak politikai életünkbe. Minisztereink Bécsben járnak s tárgyalnak a kiegyezés ügyében. Idehaza az országgyűlés szünetel; a legnagyobb esemény az, hogy Hegedüs Sándort Kolozsvárott, Ugron Gábort pedig Szilágy-Somlyón egyhangulag képviselővé választották meg. A két nagytehetségű férfi a két legellentétebb politikai irányzatot képviseli, de egyik is, másik is olyan mandátumot kapott, a milyent mindenki örömmel lát: mandátumot a választó polgárok igaz szívéből. És a két férfi megegyezik abban, hogy mindkettő a vélemények tiszteletben tartását, a békét hirdeti. A politikai elvek magasztos küzdelmét egyik sem adja fel, de ott, ahol valami hasznost lehet tenni, nem fognak állani egymás útjában.

Jól esik nekünk hallani, mikor ilyen elveket hirdetnek a lezajlott parlamenti viharok után. Az élet napról-napra nehezebb s a késbégig menő pártpolitikai küzdelmek nem könnyítenek a helyzeten. Az iparos is, a gazda is küzd az élet bajaival; ezeken kell mindenekelőtt javítani, mert politikai függetlenség anyagi jólét nélkül el sem képzelhető. Adjunk kenyeret az éhezők szájába s védjük meg a gyengéket. Ha ez lesz a gyümölcse a parlamenti békének, aldani fogjuk.

De tegyük félre ezuttal az élet gondjait. Mindig nehezek ezek, bármennyire is könnyítsen rajtuk a feltámadó remény s valóban nagyon fárasztó volna ez az arasznyi élet is, ha néha-néha fáradt lelkünket meg nem pihentethetnénk. Ha örökös éjszaka borulna reánk, ha szüntelen hervadást látnánk a természetben s ha a földi élet terhei is, ma úgy, mint holnap, egyformán nehezédnének reánk, mily szerencsétlen is volna az emberi sors! De a Mindenható bölcsessége már a természetet is úgy rendezte be, hogy az éjszaka után pirkadó hajnal, a tél szürkésége után virágfakasztó tavasz mosolyogjon reánk. S úgy rendezte be a hit fenséges világát is, hogy a Megváltó életének örök emlékű fordulatainál a legszegényebb is megállhasson; könnyeit ontassa, ha szívet a keserűség megtöltötte már; fohászkodhassék hozzá, mint fiu a jó atyjához; reményt, vigaszt, megnyugvást merítsen attól a töviskoronás megdicsőültől, mert ha mindenki elhagyott már, Ő biztatólag int a föld legnyomorultabbjának is, hogy: ne félj, Én veled vagyok!

Oh, az Égnek micsoda végtelen irgalma szülte meg a Megváltót! Hova lennénk, ha életével, szenvedésével, halálával és feltámadásával a hitet lelkünkbe nem csepegtette volna! Ha nem tudnánk, hogy ez a földi élet a maga összes bajai-

val, küzdelmeivel együtt az emberi hivatás útján csak egy porszemét jelent s ha nem hinnénk, hogy ennek a pillanatnyi létnek kinos igazságtalanságait majd kiegyenlíti a mennybéli örök igazság!

Hála legyen annak, ki hosszas szenvedései után feltámadott s ezzel utat jelölt az emberi lélek legnemesebb vágyainak! Ugy érezzük, mintha e napon már e földön is elenyészne a különbség ember és ember között. Kinek rongy vagy drága kelme fedi testét, az egyformán számít most. Kegyesebben nem mosolyog a Megváltó az urra sem s többet nem ígér neki, mint annak, kinek koldulás a sorsa. Mert az Ő szemei bizonyára csak a szívet nézik; tekintete előtt szegyenkezve fordul el a sors, a mely igazságtalannul osztogatott s bennünk felébred a magasztos hit, hogy miként e pillanatban az Ur színe előtt szegénységünkkel sem érezzük magunkat kisebbségben, azonképpen az örökkévalóságig kiegyenlítődik közöttünk minden különbség, ha majd bekövetkezik reánk is a feltámadás.

Országgyűlés.

— A kereskedelmi tárcza költségvetése. —

Mult héten a képviselőház folytatta az állami költségvetés tárgyalását, de csak a kereskedelemügyi miniszter tárczájával végezhetett, miután a nagyhét beköszöntésével megkezdette a husvét szünetet.

Az új kereskedelmi miniszter: Hegedüs Sándor szokásos bevezető beszédjében elmondotta mindazt, hogy az ország kereskedelmi és ipari ügyeit miként szándékozik vezetni. Igen örvendetesen vettük tudomásul a miniszternek azt az ígérését, hogy a vízínális vasutak engedélyezésével üzött visszasságokat beszünteti, továbbá azon igyekszik, hogy magyar államvasutak ne csak jövedelemre dolgozzanak, hanem szolgáljanak közfeladatokat is, a városok olcsó élelmezését, a munkásügyek stb. Az ipar terén szükségesnek látja a kisiparosoknak társadalmi uton, az önségély eszközeivel való istápolását, szövetkezetek, betegsegélyző pénztárak, nyugdíj stb. intézmények létesítését; a gyáripart pedig oly módon akarja fejleszteni, hogy az a külfölddel felvehesse a versenyt. Félünk az eddigi tapasztalatok után, hogy iparunk kiviteli képességének fejlesztésére a nagy áldozatok is hiábavalók lesznek. Itt van például a czukoriparunk. Gyárosainknak jutalmat adunk azért, hogy a czukrot messze idegenbe kivihessék s ott versenyezzenek vele. Indiában például olcsóbban veszik a magyar czukrot, mint Budapesten.

A kivitelre azért kell képessé tenni a gyárat állami kedvezményekkel, hogy azok összes termelési feleslegünket feldolgozva értékesíthessék. Itthon nem értékesíthetik, mert a mi piácunkat az osztrák

ipar tartja lefoglalva; ezért kell a mi iparunknak nagy költséggel idegen piacot keresni. Ma-holnap már nagy költségekkel sem jutunk célhoz, mert a külföld is igyekszik megnehezíteni a bevitelt, egyszerűbb volna tehát, ha inkább az osztrák ipar kiszorításáról gondolkoznánk s a magyar földön a magyar iparnak teremtenék piacot.

Ilyen értelemben beszélt gróf Károlyi Sándor is, aki a kiviteli jutalmak osztogatását nem helyesli. Óhajtja egyúttal a kartellek megrendszabályozását s a tőzsde reformálását, nehogy olyan manipulációk történhessenek ott, amilyenről lapunk más helyén hírt adunk. Kéri a minisztert, foglalkozzék a munkások ügyével s különösen fontosnak tartja a munkások nyugdíj-biztosítását. Egy nagy munkásnyomoruságról: a lakáskérdésről is szól.

Segítsük azt a munkást — ugymond — családjának a jobb nevelésére; fogyasztási szövetkezeteket hozva létre, iparkodjunk oda, hogy a uzsorások körmei közül menekülhessenek. Hisz itt a fővárosban a szerencsétlen tóttól kezdve, aki bejön a faluból, nem tudom egészen minő más jobbmódu munkásokig, ráesik az ilyen uzsorás erre az emberre az első belépésénél a fővárosba és végignyuzza és olesó lakást ad neki, de kötelezi, hogy nála vegyen élelmiszert. Azután arra is kötelezi, hogy vállaljon munkát. Ő pedig mint vállalkozó odaáll, és ezeket a munkásokat, akik ő nála laknak és akiket magánál etet, bérbeadja ugyszólván és vállalkozik, hogy ő munkaerőt állít elő valamely vállalkozónál, annyi száz vagy annyi tiz munkást. Ez az állapotot türni nem szabad.

Hegedüs Sándor minden irányban megnyugtató válaszokat adott, úgy hogy tevékenysége elé a legjobb reményekkel nézhetünk.

Eljárás szövetkezetek alakításánál.

II.

A szövetkezet alakításának befejezése s egyidejűleg legfontosabb oseménye is, az alakuló közgyűlés. Az addigi tervezeteket, előmunkálatokat a közgyűlés emeli érvényre; megállapítja véglegesen az alapszabályokat s megválasztja azokat, akikben legjobban megbizik, hogy a szövetkezetet mindenkor úgy fogják vezetni, ahogy az úgy az egyes tagok, mint a tagok összesége érdekének leginkább megfelelő.

Minden egyes vidéki szövetkezet alakuló közgyűlésén a központ egy kiküldöttje által vesz részt. E célból kellő időben értesíti a tervezőket — akik a szövetkezet felállításának érdekében eddig is eljárta — az időpontról, amikor kiküldöttje az illető községet fel fogja keresni s a napról és óráról, amelyre a közgyűlést összehívati óhajtja.

A tervezőknek a közgyűlés napját és óráját a községben legalább 8 nappal előbb ki kell hirdetni

az ott szokásos módon s ezenkívül, ha csak lehet, minden egyes aláírot személyesen is értesíteni kell.

Elérkezvén a közgyűlés napja, a központ kiküldöttje megbeszéli a tervezőkkel, hogy kik lennének alkalmasak igazgatósági s felügyelő bizottsági tagságra, kik legyenek e bizottságok elnökei, s tisztába jön velük a könyvelő és pénztárnok személyét illetőleg.

A közgyűlés megnyiltával a kiküldött meggyőződvén a jelenlevő tagok számáról s az általuk képviselt részjegyek összegéről, ha legalább 14 aláíró van jelen, a közgyűlést határozatképesnek jelenti ki s megnyitja. Ezután felhívja a közgyűlést, mondja ki határozatilag a megalakulást s a központhoz való csatlakozást. Ha a közgyűlés a megalakulást s csatlakozást elhatározta, meg kell állapítani végleg az alapszabályokat.

Ezen is tul osvén, az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak megválasztására kerül a sor. A szavazás megtörténte után elnök azokat, kik legtöbb szavazatot kaptak, megválasztottaknak jelenti ki s egyúttal tudtul adja a központ által kinevezett igazgatósági s felügyelő-bizottsági tag nevét s a közgyűlést bezárja.

A közgyűlés után a kiküldött elkészíti a törvénysszékekhez beadandó kérvényt. E kérvény mellékleteit képezik a tagok által aláírt alapszabály-tervezet, az igazgatósági tagok aláírását feltüntető két czimpeldány s végül az alakuló közgyűlés által megállapított alapszabályoknak a hitelesítési záradékkal ellátott két példánya.

Ezután a kiküldött jelenlétében mindjárt megtartják az első igazgatósági ülést, amelyen az igazgatóság megválasztja elnökét s helyettes elnökét, a könyvelőt és pénztárnokot. Határoz a hivatalos órák s a hivatalos helyiség kérdésében, valamint az igazgatósági ülések megtartásának időpontjára vonatkozólag. Megállapítja a tényleges működés megkezdésének időpontját és elfogadja az országos központ által megállapított s előterjesztett ügyrendet. Végül megállapítja a kölcsönök kamatlábát s a betétek után fizetendő kamatot.

Mindezekkel elkészülvén, a kiküldött megadja az utasítást az üzlet megkezdésére, a könyvek vezetésére, egyszóval úgy a szövetkezet beléletére, mint a központtal való érintkezésére vonatkozólag.

Figyelmezteti az igazgatóságot, hogy bár a szövetkezet most már tényleg megalakult, mégis csak a cégbejegyzés megtörténte után kezdheti meg működését jogérvényesen. Mindazonáltal a tagok által teljesített üzletrész-befizetéseket addig is elfogadják.

Megmagyarázza a kötvény- és váltó-kölcsönök feltételeit, azok természetét, kiállításának módját, s azon kellékeket, melyeket a központ úgy a törvény, mint a váltókölcsönök leszámításánál okvetlenül megkíván. Aláíratja a szövetkezet belépési nyilatkozatát az országos központba s egyúttal tudatja az

igazgatósággal, hogy az első szervezés költségeit a központ előlegezi, mely előleg bizonyos számú évekre felosztva a nyereségből lesz visszafizetendő. Végül megmagyarázza az igazgatóságnak a *céggjegyzés* módját, annak hatályát, mibenlétet, kötelező erejét.

A felügyelő-bizottságot szintén megalakítja, megválasztatja annak elnökét s egyuttal tudtul adja, hogy az ellenőrzés gyakorlásának módját a legközelebbi vizsgálat alkalmával fogja bemutatni.

Végül következik a megválasztott pénztárnok és könyvelő beiktatása.

Hogyan csinálják a buzaárakat?

II.

A tél folyamán összeállott néhány pénzes ember s elhatározták, hogy a tőzsdén egy kis hasznos üzletet fognak csinálni. Ami így ment. Óriási mennyiségű búzát vásároltak össze, millió métermázsaszámra. Persze ezt a búzát nem természetben vették, hanem papírosban. A papíroson ki volt kötve, hogy az eladott buza márczius hó végén szállítandó. Akik a papíros búzát eladták, azoknak nagyobb részt — szokás szerint — egy szem búzájuk sem volt, hanem arra számítottak, hogy majd márczius végén a szerint, amint a buza tőzsdei ára nagyobb vagy kisebb lesz az eladott buza előre kikötött árnál, a szerint a két ár közötti különbséget kifizetik vagy zsebrevágják. Ha márczius végén alacsonyok lesznek a buzaárak, akkor az eladók nyernek, mert olcsóbban szerezhetik be a búzát, mint amennyiért előre eladták; ha ellenben magasak lesznek az árak, akkor a vevők nyernek. Ez a rendes spekuláció.

Most már a papírosbuza eladói azon igyekeztek, hogy lenyomják az árakat, ezzel szemben a kis társaság, amelyet „buzaring“-nek neveztek el, az árak felhajtására dolgozott. Evégből örülden vásárolta a búzát papírosban is, természetben is. Evvel a nagy bevásárlásával sikerült magasra emelni a buzaárakat, mert a buza ára is attól függ, mennyire keresik s mit kínálnak érte; a buzaring pedig megvett mindent s győzte is a vásárlásokat. Mikor aztán már jó magasra emelkedtek az árak, akkor kijelentette, hogy ő a papíros alakjában megvett buza szállítását természetben követeli meg. Lett erre nagy riadalom! A papírosbuza eladói egyszerre kapkodni kezdtek a buza után, hogy fedezhessék az eladásokat. Ezzel aztán még magasabbra hajtották az árakat.

A buzaring már örvendezni kezdett a biztos nyereség tudatában, ám az eladók sem maradtak tétlen. Sikerült nekik az utolsó napokban a külföldről mintegy millió métermázsas hitvány búzát beszerezni; mikor ez az óriási mennyiség a pesti piacra jutott, a buzaárak egy nap alatt 70 krral estek. Meglévén most már a buza, amely ha sejtes volt is, de a szokványminőségnek megfelelt, az el-

adók papíros helyett szemmel fizethettek s a buzaring kapott mintegy félmillió métermázsas szemétbuzát. A ring tehát bukott, mert elszámította magát, de vele együtt a gazdaközönség is megkárosul, mert az az egymillió métermázsas idegen buza most a nyakunkon maradt s nyomja az árakat.

Nyilvánvaló, hogy az ilyen spekulációk károsak a köz szempontjából és erkölestelenek. Az emberiség betevő falatját játék tárgyává tenni nem volna szabad. Éppen ezért az követelik az agráriusok, hogy a börzén csak olyan búzát legyen szabad eladni, amely tényleg megvan az eladó birtokában is és kimutatható; a papíros búzát, mint egy csunya nyereszkes játék eszközt, végképpen ki kellene tiltani onnan. Most, az új kormány programja után bizunk benne, hogy a kereskedelmi miniszter nem fogja elnézni, hogy a gabonatőzsde játékbarlang legyen.

Előfizetési felhívás.

1899. április hó 1-én új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

A kinek előfizetése márczius hó 31-én lejárt, azt kérjük sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a márczius hó végéig előfizetett olvasóinknak a napokban külön levélben megküldöttünk. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár:

Egész évre 2 frt 60 kr., félévre 1 frt 30 kr.

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőinket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Az új előfizetőknak a most folyó regény összes megjelent folytatásait ingyen fogjuk megküldeni.

Hazaifni tisztelettel

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

MI UJSÁG?

Föltámadás ünnepén. A katolikus világ husvét napján ünnepli a Megváltó föltámadásának emlék-ünnepét. Az ünnepet megelőzi a nagyhét, a Megváltó kinszenvedésének, keresztre feszítésének és sirba tételének hete. Az egész hét templomi ájtatossággal telik el, nagypénteken a templomok egész nap nyitva vannak és a hívők ezrei tódulnak Jézus koporsójához. Nagyszombaton délután tartják a körmeneteket s vasárnap és hétfő a szép ünnepkör gerince; a templomokban fölzendül a világ megváltójának földáadásaira az ünnepi ének: Föltámadt Krisztus e napon Halleluja . . . Megtelnek az ember szívek örömmel, az asztalra kerül a husvétisonka és fehér kalács . . . Jó husvétünnepet kívánunk olvasóinknak!

Október 6. Ez idén lesz október 6-nak félszázados évfordulója. Ebből az alkalomból Barabás Béla országgyűlési képviselő azt az indítványt terjesztette elő, hogy Arad város indítson országos mozgalmat október 6-ának megünneplése tárgyában. A városi tanács ez ügyben véglegesen nem döntött, hanem egy bizottságot küldött ki, mely hivatva lesz eldönteni, hogy október 6-ának megünneplése csak a megye keretében tartassék-e meg, vagy országos mozgalom indíttassék annak minél kegyeltesebb megünneplése iránt.

A nagybeteg győri püspök. Dr. Zalka János, a nagybeteg győri püspök állapota most is változatlan. Csak nagynehezen lehetett a lefolyt 48 óra alatt két kanálnyi levest az agg püspökkel lenyeletni s így ereje is szemlátomást hanyatlik, bár teljesen eszméleténél van.

A szabadság ünnepe. Pótlólag vesszük még hírét, hogy *Decs*, Sárköz egyik tősgyökeres magyar községe is megünnepelte a magyar szabadság hajnalhasadásának 51-ik évfordulóját. — *Köttse* község hazafias lakossága is megünnepelte márczius tizenötödikét. Volt körmenet s az ünnep Szabó Imre lakása előtt folyt le. — *Vereben* szintén megünnepeltek felekezeti különbség nélkül márczius 15-ikét. A verebi dalárda hazafias éneke és a község tanítóinak a nagy napot méltató emlékbeszédei és felolvasásai kiválóképpen hozzájárultak az ünnep magasztos voltának emeléséhez. Az ünnepet táncmulatság követte, melynek tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják. Községeink között tehát hazafiasság dolgában Vereb vezet.

Viktória királynő egy parasztasszony temetésén. Viktória királynő minap délután Cimiez környékén kocsikázott, mikor az uton éppen egy temetési menet haladt. Egy szegény parasztasszonyt kísérték örök nyugalomra, a ki ugyan sohasem álmódta volna, hogy ilyen előkelő gyászkísérete lesz. A kocsis

ugyanis vissza akarta fordítani a lovakat, de a királynő nem engedte, hanem megparancsolta, hogy csak hajtson lépésben a menet után a temetőig. A temetőhöz érkezve, éppen egy alpesi vadászrezd haladt arra és az ezredes megismervén a királynőt, megállította az ezredet és tisztelgést vezényelt. Ilyenformán a halott még a katonai parádében is részesült.

A szabadság ideálja. A török birodalom fővárosában nagyon rossz csillagok járnak a keresztények fölött. Az örmények üldözése valóságos mániává fejlődött. Száz meg száz titkos rendőr lesi folyton az utcák népét, hogy felfedezzen valamire egy kis parázs összeesküvést. Ha két jámbor keresztény találkozik, kezét fog és az egyik nemzetközi szokás szerint kérdezősködik a másiknak egészségi állapota felől, akkor ne merje a kérdezt az a feleletet adni, hogy bizony rosszul foly a dolga. Mert akkor a detektív rögtön fülöncsipi és viszi Enver bey pérai rendőrfőkapitány elé, a ki rövid uton elítéli 26¹/₄ arany piaszter pénzbüntetésre. Azonkívül tart neki egy korholó beszédet a magasabb államrendészet nevében, a miért a népesség nyugalma meg akarta zavarni. Ha pedig a fölháborodott keresztény ember ezek után nyilvános helyeken elpanaszolja valakinek a jogtalan zaklatást, akkor legközelebb lázítás miatt börtönbe hurezolja.

Parancs szakállviselésre. A mi hadseregünkben is van olyan reglement, mely meghatározza a ruha színét, szabását, sőt a hajszál hosszát is, de olyan még nincs, mely kötelezővé tegye a szakáll viselését. Németországban most ilyen is van már. A német birodalmi haditengerészeti hivatal ugyanis márczius 10-én a következő rendelet tette közzé: „A császár és király ő felsége ismételten kijelentette, mennyire nem kívánja, hogy tengerésztisztek csak bajuszt viseljenek.“ Ez a szelidformájú parancs bizonyára rövid idő alatt átváltoztatja a tengerésztisztek arcát. Mindenki szakállt fog eresztetni, nagy keservére a borbélyoknak.

Tüzevés. Csetneken virágvasárnapján délután kigyuladt a gyógyszertár kéménye, a dühöngő szélvészen oly gyorsasággal terjedt a tűz, hogy rövid egy óra alatt 40 ház lángban állott sok melléképületeivel együtt. Az épületek biztosítva voltak, de az ingóság és takarmány csak igen csekély részben. Egy emberélet is esett áldozatul a lángoknak, Krajecz János 1848-as közhonvéd a szobába valószínűleg megfuladt, később a szobapadlás leégett, úgy hogy másnap csak a csontjait szedték ki a hamuból.

Frankl Móríc számoló művész. A számoló művészet, úgy látszik, keserves kenyér. Legalább arra mutat Frankl Móríc esete, a ki sok viszontagság és többszöri öngyilkossági kísérlet után abbahagyta ezt a mesterséget és állást vállalt báró Popper bécsi fatelepén. Új hivatalában ismételten elő is lépett már és betelve a vándorlással, valamint az agyrend-

szerét nagy mértékben kifárasztó számfejtési tornával, most már rendes hivatásának él és így biztos révbe érve, nyugodt élet elé nézhet.

Öngyilkos csendőrkapitány. Kafka Ferencz volt közös hadseregbeli hadnagy évekkel ezelőtt átlépett a szerb csendőrséghez, a hol nemsokára kapitány s a belgrádi csendőrség parancsnoka lett. Innen áthelyezték kapitányi ranggal Szemendriára, hol a mult hó 24-ikén a fiatal tiszt egy állítólagos hiány miatt (Kafka úgy állította, hogy a pénzt ellopták tőle) szíven lötte magát s rögtön meghalt. Két levelet hagyot hátra, az egyik belegrádi ügyvédjének szolt, a másik pedig egy belgrádi nőnek. Ezen bepecsételt levelek mellett egy nyílt levelet is hagyott hátra, a mely így szol: „Nem bírok és nem is akarok földi bíró elé lépni, hanem csakis Isten ítélőszéke elé, mely hatalmasabb és igazságosabb valamennyi földi bírónál, akinél pedig bizonyosan igazságot talállok.“

A várföldi Márkusok. Egy várföldi család és pedig: Márkus Sándor és két fia: Sándor és Gyula, a napokban Zala-Egerszegre akartak utazni. A tófeji vasuti állomásnál ifj. Márkus Sándor bement a hivatalos helyiségbe és jegyet kért. A pénztáros azonban a pénztárhoz utasította őt, ott lévén a jegyváltás szabott helye. De Márkus Sándor nem akart jegy nélkül távozni, mikor a pénztáros erélyes hangon követelte tőle a távozást. A fiatal Márkusban fölpezsdült a göcseji vér, kirántotta a botjában rejlő tört és nekirohant a hivatalnoknak, a ki komoly veszélybe jutott, mert a másik Márkus-csemete, késével fölfegyverkezve szintén berohant a hivatalba. A vasuti szolgák azonban idejekorán ott termettek és megakadályozták a vérengzést.

Magyar diákok Erzsébet királyné halottas szobájában. A székesfehérvári és kolozsvári kereskedelmi akadémiák tanári kara a növendékekkel a husvéti ünnepek idején tanulmányutra megy s ellátogat többek közt Genfbe is, a hol felkeresi a Beaurivageszállodában azt a szobát, hol Erzsébet királyné meghalt. A genfi osztrák-magyar követség közbenjárásával kieszközölték, hogy abban a teremben gyászünneppel emlékezzenek meg a királynéről. Az ünnepen a követségen kívül Genf város tanácsa is részt vesz.

Verekedő pópa. Botrányos látványosságnak voltak szemtanúi a minap Ghilád község lakosai. Bieau Miksa oláh pópa, mint a falu legelső embere, részt vett a falu legénységének multságán és hogy jelenléte észrevehetőbb legyen, keresztül furakodott a tánczó párok sorain s a középben zenélő cigánybanda mellett ült le. A jelen voltak sokat mulattak a pópa különös viselkedésén, a mi ezt nagyon idegessé tette, úgy, hogy midőn az egyik cigány véletlenségből könyökével megérintette a pópát, a kegyes férfit annyira kikelt magából, hogy tenyerével háromszor úgy pofonesapta a cigányt, hogy az vértől borítva eszméletlenül bukott a földre. A verekedő, ideges pópa ellen egyházi felettes hatóságánál, mint a büntető bíróságnál feljelentést tettek.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Szell Kálmán bikája.

Az új miniszterelnök ur az ország legelső állattenyésztője. Az ő rátót-héraházi birtokán világhírű szimmenthali szarvasmarha-törzse van, melyet a miniszterelnök a legnagyobb szenvedélyvel és legmagasabb szakértelemmel maga tenyészt. A kitünőtényészállatok legjavát mintegy 15 év előtt ő maga vásárolta Svájcban és azóta is minden évben vásárolt hozzá. De nem a vásárlásban van a főérdeme, hanem abban, hogy ezek után a kiváló tenyészállatok után még kitünőbb állatokat nevel, úgy, hogy egy-egy tenyészbikáért a legnagyobb és legkitünőbb uradalmak 1000, sőt 1500 frtot is szívesen fizetnek. Ahol Szell Kálmán állatai a kiállításokon megjelentek, ott mindenütt az első díjakat és kitüntetések kapták meg úgy, hogy most már mindig versenyen kívül állit ki, mert vele senki se versenyezhet. A tulsó oldalon az „Iris“ nevű egy és egynegyedéves bikaborjút mutatjuk be, mely a budapesti tenyészállatvásáron volt az idei tavaszon kiállitva s melyet gróf Andrassy Géza 1200 frtért vásárolt meg, de a kiállitáson még hét darab ilyen bikája volt kiállitva s mind hasonló magas áron kelt el.

A műtrágyázásról, különösen pedig a szuperfoszfát alkalmazásáról.

Irta: Rázsó Imre.

II.

Foszforsav-tartalmu műtrágya többféle van, ilyen nevezetesen a *Thomas-salak*, melyet a vasgyártásnál nyernek, a vas kiolvasztásánál mint a salakban visszamaradó anyagot. A Thomas-salak hatása lassu, mert ebben a foszforsav oly állapotban van jelen, hogy azt a növény lassan tudja fölvenni. Sokkal nagyobb jelentősége van a *szuperfoszfát-műtrágyának*, amelyben a foszforsav olyan állapotban van meg, hogy azt a növény könnyen fölveheti.

A szuperfoszfát nagyon elterjedt foszforsav-tartalmu műtrágya. Azt kívánom most elmondani a szuperfoszfát-műtrágyáról, hogy

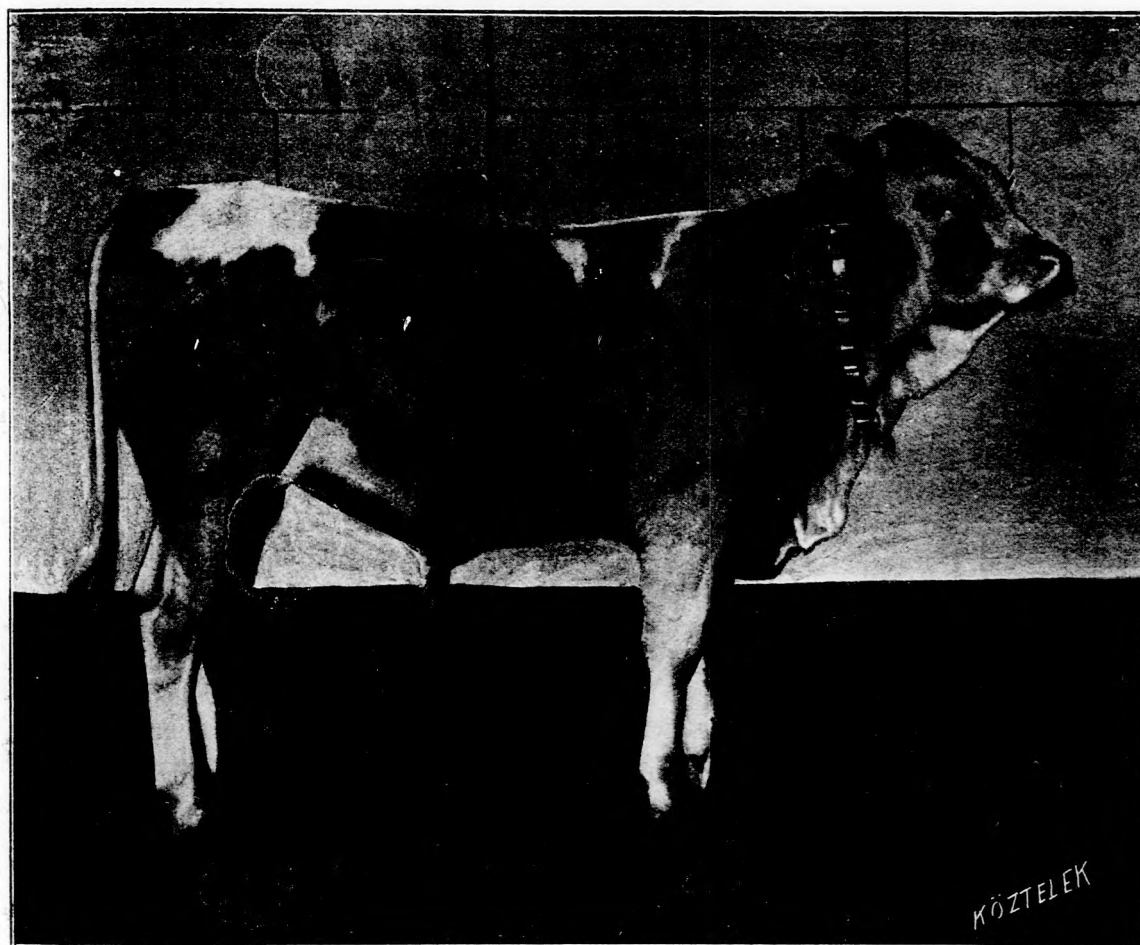
1. Milyen növény alá kell alkalmazni?
2. Hogy történik a szuperfoszfát elszórása?
3. Mibe kerül 1 mmáza szuperfoszfát-műtrágya, s hogyan kell azt vásárolni?
4. Milyen hatása van és mikor fizeti ki magát ennek alkalmazása?

Az első kérdésre, hogy milyen növény alá alkalmazzuk a szuperfoszfátot, az a legegyszerűbb felelet, hogy mindig az alá, amely a gazdának legtöbbet jövedelmez, amelyet a legnagyobb mennyiségben termel. Ilyen növény a *buza*, *rozs*, *árpa* és *zab*.

Buza és rozs alá őszzel kell elszórni a szuperfoszfátot, még pedig *a vetés előtt a vetésszántásra*; az elszórásnál arra kell ügyelni, hogy a vetéssel ne soká késsünk az elszórás után, mert ha a szuperfoszfát sokáig van a föld felszínén, hamar átnyirkosodik, ami azért nem jó, mert így nem lehet a boronálással olyan jól összekeverni a földdel, mint száraz állapotban. Ha valaki szuperfoszfátot szór el a buza vagy rozs alá, ez a vetés végzésén semmit sem változtat, csak úgy kell a buzát vagy a rozst elvetni, mintha szuperfoszfátot nem is látnánk volna. A szuperfoszfát elszórása után tehát

szuperfoszfátot őszzel elszórni és miért a szántásra, annak magyarázata a következő:

A zab és az árpa, minthogy ezeket tavasszal szokás vetni, sokkal rövidebb ideig van a földben, mint a buza vagy a rozs, amelyeket őszzel vetnek; minthogy az árpa és zab rövidebb idő alatt fejlődik, csak az alkalmas tápanyagot tudja fölvenni, s arra az árpa és zab gyökérzetének nincsen elég ideje, hogy a kevésbé alkalmas tápanyagokat feldolgozza, tehát hogy a szuperfoszfát foszforsavát jól felhasználhassa, azt még őszzel el kell szórni, így van elég idő arra egész télen át, hogy a foszforsav

Szell Kálmán „Iris” nevű 1 $\frac{1}{4}$ éves szimmenthali bikája.

következik a vetés, amelyet ha beleboronáltak a földbe, más munkát nem kell végezni.

Ha árpa vagy zab alá akarunk szuperfoszfátot használni, ezt nem a vetés előtt kell elszórni, hanem őszzel. Ily esetben *mindig fel kell előbb szántani a talajt*, tarlóra elhinteni nem ajánlatos. Az őszi szántás elmulasztása különben is nagy hiba, a legelőbb kisgazdánál pedig még mindig megvan a rossz szokás, hogy az árpa és a zab alá tavasszal szántják meg a földet. Ez tehát el kell hagyni és *már őszzel felszántani a földet*, ami különösen akkor nagyon fontos, ha az árpa vagy a zab alá szuperfoszfátot akar a gazda elszórni. Hogy miért kell a

egyenletesen eloszlódjék a földben, s olyan állapotba jusson, hogy azt az árpa vagy a zab gyökere könnyen fölvehesse.

Felszántott földre pedig azért kell szórni a szuperfoszfátot, mert ha a tarlóra szórjuk azt el s a tarlót csak tavasszal szántjuk fel, a szuperfoszfát egészen a barázda fénekére kerül, tehát nagyon is mélyre, úgy, hogy az árpa vagy a zab gyökere nem találja meg azonnal, csak később, *amikor már nem tudja elég jól kihasználni*.

Azt a földet tehát, amelyikbe árpát vagy zabot akarunk vetni, fel kell szántani őszzel s e szántásra kell a hó-leesés előtt elszórni a szuperfoszfátot,

de ekkor nem kell beboronálni a földbe, jobb, ha csak úgy marad, mert egész télen át jobban elegyedik a talajjal.

Tavaszzal az így őszzel felszántott földet nem kell ismét újra szántani, hanem aki géppel vet, a gép előtt fogasolja meg, aki pedig kézzel vet, vesse el előbb az árpát vagy a zabot, s ezután fogasolja azt a földbe. Ha így járunk el a szuperfoszfát használatánál az árpa vagy zab alá, annak termésmenővel tulajdonsága mindig nagyobb mértékben jut érvényre, mint akkor, ha a szuperfoszfát csak tavasszal szóratott el.

Hogy a szuperfoszfát hatása az őszi elhíntéssel mennyivel nagyobb, arra nézve egy pár példát hozok fel; az említendő helyeken árpatermeléssel mutatkozott a termésben eltérés:

	Őszi elszórás	Tavaszi elszórás
Bars megyei Endréd község . . .	206 kg.	24 kg.
Hont- „ Kis-Kereskény község . . .	444 „	205 „
Nógrádm. Palást község . . .	361 „	145 „
Fejérm. Csákvár község . . .	162 „	48 „

Amint ezek a példák is bizonyítják, az őszzel elszórt szuperfoszfát hatása sokkal nagyobb volt. Ezek a számok különben azt mutatják, hogy mennyivel termelt több árpa a szuperfoszfáttal trágyázott földön, mint azon, amelyik nem kapott szuperfoszfátot, s bárha a tavaszi alkalmazás után is több árpa termelt, még nagyobb volt a termésmenő az őszi elszórás után.

Szecska etetéséről.

Az állatok abraktakarmányának keverése megfelelő hosszúságú szeckával azzal az előnnyel jár, hogy az abrak tökéletesebben kihasználható, mert a szecska az állatot, nevezetesen a lovat is, az abrak jó megrágására kényszeríti. Ezt a célt azonban csak kellő hosszúságú szeckával lehet elérni, rövid szeckával ez el nem érhető; a rövid szeckát az állat ugyan gyorsabban fogyasztja, de ennek semmi használatos, mert a gyorsan befalt takarmány hiányosan megrágva és nyálazva kerül az állat gyomrába és nem lesz kellően kihasználva; a rövid szecska az állat gyomrában esomókká áll össze, emésztési zavarokat, kólikát okoz; rövid szeckával az állat könnyen tultómi gyomrát.

A szecska legmegfelelőbb hossza 1,5—3 cm., lovaknak rövidebbre, szarvasmárhának hosszabbra szeckázandó a szalma, ugyancsak rövidebbre kell szeckázni a durvaszálú szalmát, ellenben hosszabbra a puha takarmányszalmát.

Némelyek a széna szeckázását is ajánlják, a mi azonban nem helyes, mert a szálas takarmányt az állat jobban emésztí, mint a szeckázottat. Megszeckázni csakis a kevésbé izletes, igen kilugzott vagy sáros szénát kell, mert így az állat azt szívesebben fogyasztja.

K. R.

MULATTATÓ.

Egy sonka — egy kalács . . .

— Krónikás történet. —

Az ötvenes évek legelején történt, hogy a kis Kelep községre rásújtott a sors az erősebb kezével. Jégverte a határt egy héttel aratás előtt. Annyi jég leest, hogy egészen elborította a mezőn az arany-sárga buzakalásztengert.

— Nem aratunk az idén! — mondták a gazdák, és úgy sirtak mint a pólyás gyerek. Őt álló nap kellett ahhoz, hogy elolvadjon az a jégréteg, a mely megfeküdte a gazdák reményét, a befaló falat kenyérnek valót. Amikor elolvadt, szomorú pusztulás képét mutatta a letarolt mező. Még a buza szalmáját is alig lehetett tüzelőnek elhasználni. A fényesre, élesre fent kaszák megrozsdásodhattak újból a padlásokon.

Kelep község derék öreg lelkipásztora alig győzte a csüggedőket, kétségbeesetteket vigasztalással ellátni. Az ő biztatására újra vetett, újra szántott a nép — aratás helyett. Bevetették a földet krumplival, kukoricával; az előbbi az embernek, az utóbbi a baromnak ad majd talán némi kis táplálékot . . . Hát 'szen adott is. A kolompér hideg őszi megnövekedett ugyan diónagyságúra, de olyan kevés termelt belőle, hogy alig volt elég a kelepieknek karácsonyig, — mert bizony alig ettek egyebet, mint héjas krumplit. Szomorú idők nehéz járása nehezedett rá Kelepre. Felevett mindent a község népe, — a gyermekek táplálékát nyújtó tehének is sorra kerültek apránként. A nyomoruság megszállta azokat a békés, csöndes, nádfödeles hajlékokat, melyekben még nemrégiben nyugalom, boldogság honolt.

Szerenese, hogy járványos betegség nem súlyosítja azt az állapotot, mely kétségbe ejtette még a derék lelkipásztort is, aki ékesszólásával a csüggedőket vigasztalta nap-nap után. A szentírás szavait majdhogy nem egészen kimerítette; azokat látogatja meg Isten csapásaival, akiket szeret, hogy próbára tegye állhatatosságukat.

Amikor aztán a hosszú nehéz tél után kinyílt a tavasz, virágba árasztva a gyümölcsfákat enyhádó melegével, — akkor hágott csak tetőfokra a község népének kétségbeesése; nem volt vetőmag, fölettek mindent a hosszú hideg télen. A jó lelkipásztor elzálogosította a templom összes ékességeit, azon vásárolt vető magot.

Mindenki ismeri azt a szomorú időszakot, amelyet az elnyomott magyar haza az ötvenes években által élt. Nem várhatott ekkor segílyt a „rebellis“ magyar nép, támogatást az államhatalomtól. Kelep község vénei, birája és esküdtei a lelkipásztorral élükön fönt is jártak a császár előtt, ékes írásba foglalva

Tavaszi reggelén.

bajaikat, hogy átnyujtsák a császárnak. Csak az előszobáig jutottak. Csupasz képü udvari urak nem engedték a felség elé a kelepi küldöttséget. Csüggedten, lehorgasztott fejjel érkeztek haza, — fele utat gyalogszerrel téve meg Kelepre.]

Eppen husvét szombatja volt. A lelkipásztor egyenest a szószerkekre ment, az uti por még rajta volt saruján. A Megváltó kinszenvedése után, halottaiból föl-támadva fölméne mennyekbe s ott ül az „Atyja” jobbán. Ne csüggedjete atyámfiak. A kinszenvedés, az Isten csapása után eljön az áldás is . . .

Zugó moraj hangzott közbe a templom bejárata felől. Suttogva kérdezték az emberek egymástól az okot. Lassanként mindenki megtudta, hogy öt nagy társzeker érkezett a faluba, tele élelemmel. A szekereken németek ültek, minden hajlék előtt leadtak egy sonkát, egy nagy kalácsot . . .

Határtalan volt az öröme a népnek. Azt hitték, hogy a szent husvétü ünnepekre fekete kenyér se kerül az asztal fehér abroszára és imhol az Egek ura gondoskodott husvétü élelemről.

Biztosan a császár küldötte, akit meghatott a Kelep község nagy nyomorusága nagyon.

Alig osztották ki a társzekerokról a sonkát és kalácsokat, hozta a posta a plébánosnak a nagy pecsétes levelet, mely ilyenformán hangzott:

Tisztelt Főtisztelendő Ur!

Öt esztendővel ezelőtt én vezettem az osztrák sereget a honvédelmi kincstárt vivő honvédek nyomára. Sok-sok pénzt kaptam, és magas állást is Bécsben. Olyan gazdag lettem, hogy a község felét megvehetném rajta. Hallottam, hogy nagy a nyomoruság az én szülőföldemen, hogy itt jártak — hiába. Égeti a lelkemet a nagy bűn, amit elkövettem, égeti a pénz a kezemet . . . Imádkozzék főtisztelendő ur a bűnös lelkemért. Szülőfalum nyomorának enyhítésére itt küldök 10,000 frtot és öt társzekerért élelemmel.

Bocsássanak meg nekem!

Konkoly József
volt kelepi lakos.

Amikor a kelepiek a papjuktól megtudták, hogy honnan jön az ajándék, újra fölpackolták az élelmi szereket a társzekerekre, melyek újfönt megállottak minden kis nádfödeles hajlék előtt, honnan kihordták az asszonyok a fehér asztalabroszra rakott kalácsot, sonkát:

— Egy sonka, egy kenyér . . .

A főtisztelendő ur pedig irt egy levelet, melyet Konkoly Jóska, a hazaáruló nem tett ki Bécsben az ő uri ablakába.

A kelepiek megvetették Judás pénzét és adományát.

Ilyen volt az az idő, amelyről még ma is sokat beszélnek és írnak. A kelepiek lelkiereje egyenlő mértékű volt a hazafiságukkal: inkább nélkülöztek s husvét napján sonka, kalács nélkül maradt az asz-

taluk, mintsem hogy a „Judás” könyöradományát elfogadják.

Szives olvasó, ha Kelep községébe vet valamikor az utad, nézd meg a község irásait, megtalálod azok közt Konkoly József áruló levelét es az arra adott választ. Mert az, amit megírtam itten, megtörtént dolog, nem pedig mese.

H. A.

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Írta: **Buday Barna.**

(14)

Igy lenne ez Ilonkával is, ha a szülői szeretet nem védelmezné meg a világ ellen. Mutogatnának a szerencsétlenre, kerülnék ösztönből s csak azok keresnek, a kiknek közeledésében nincs köszönet. Melyik anyja is bocsájtaná közel gyermekét egy olyan leányhoz, kinek apja embert ölt! Jól tették azt a régi időben, hogy a nagy vétkezőknek még családját is hetediziglen kiirtották, legalább nem szenvedték egész életen keresztül azt a büntetést, a melyet a leggyarlóbb ember is szigorubban osztogat a földi bírónál. Mert büntet a szánalom, büntet a részvét s büntet már az a tudat is, hogy én egy istenverte család sarjhajtása vagyok, bűnrehajló, megátkozott vér eseregdez ereimben. S ez a tudat teszi még fogékonyabbá az ilyen szerencsétlenek szívét minden sértés, minden megbántás iránt.

Hiszen ha Vörös Margitot egyszerűen az árvaság-jutatta volna olyan elhagyatottságba, ez mindennapi történet volna. Szegény védtelen leány mindig volt és lesz s lesz olyan ember is elég, aki a leány védtelenségét rutul kihasználni igyekszik. Ha csak erről volna szó, azt mondhatta volna Sándor, hogy védelmezze őt meg a legigazabb csillag: a női erény. De ennek a leánynak a szenvedők martir koronája övezte fejét. Az ő személye képviselte most, a legnagyobb élő igazságtalanságot: miért sújtja az apák bűnének terhe a gyermeket is s ha az Isten megbocsájtja, miért nem tudják az emberek feledni, tehát megbocsájtani sem, hogy valaki bűnös méhben fogamzott? De voltaképpen nem az emberiségnek ez a nagy kérdése érdekelte Sándort, hanem az a saját magára nézve levont következtetés, hogy ha már idegen vér is ilyen átkozott nyomokat hagy, hogyan tegye ő feleségévé azt a leányt, akiből tulajdon atyjának vére választja el. Hova nőne akkor az a borzalom, amely mindannyiszor utat tör az emberek szívéhez, valahányszor a gyilkos szót kiáltják? Hová nőne az irtózat, ha megtudnák ennek a frigynek rettenetes vérellenességét? Volna-e ereje a megdöbbenés ellen megvédelmezni önmagát s a kedvest; volna-e ereje utat nyitni kedvese számára az édesanyja szeretetéhez, le tudná-e győzni annak borzadalmát, kinek a leányka látása az imádott férj kiontott vérét hozza emlékébe?! S ha mindenki borzadva fordul el frigyüktől, mindenki természetellenesnek találja azt, vajjon nem ejti-e őt is hatalmába a kétségbeesés, hogy az embe-

reknek igazuk van — — hogy átkozott dolgot cselekedett!?

Uralmukba vették már Sándort, a kétségeskedés gondolatai ragadták magukkal. Kinos kérdések támadtak előtte, amelyekre nem tudott megnyugtató választ találni; hiába ismételte önkéntelenül a szokott érvet: hisz az a leány ártatlan; ott állott előtte a megsejtett, könyörületlen ellenség: a világ, s tudta, hogy ez mást fog beszélni.

Egyszerre végtelen éhség szállotta meg a nyílt küzdelemre. Érezte, hogy mennie kell, szemébe nézni ennek a nagy ellenségnek, megküzdeni vele, győzni vagy le-

„Te vagy legjobb tudója a tetteidnek, édes fiam“, szólott hozzá bucsuzóul, „az Isten segítsen utadban“.

Sándor erőltetett derültséggel válaszolt.

„Csakugyan szükségem van egy kis segítségre. Meg akarom tudni, elég erősek-e a karjaim, hogy megmentsék valakit, akit az emberek elítéltek. Ez lesz az előgyakorlata annak, hogy majd a magam boldogságát mentsem meg“.

Tencsicsné ennek a képletes beszédnek a magyarázatára sem volt kíváncsi. Otthon volt ő már a fia terveivel. Látta, hogy még a holdvilágot nézi: egy gyermek-leányka sápadt, szenvedő arcát. Majd felkél

Krisztus sirbatétele.

veretni. Ott égett már lelkében a kinos kérdés, ami legfőbb örök oka a szenvedéseknek s a bukásoknak: mit mond a világ?!

Eszébe sorakoztak ekkor a Takács hívása, a Vörös bűnpöre s a szegény leány ellen indított kegyetlen hajtóvadászat. Mindez még ellenállhatatlanabb erővel hatott reá ebben az állapotában, hogy térjen vissza régi hivatásához s védje meg a szerencsétlen családot, mely teljesen egyforma sorsot osztott az elhagyott másikkal.

Tencsicsné meglepetést mutatott, mikor Sándor tudatta vele, hogy szándékát megváltoztatta s visszatér Pestre ügyvédkedni. Tudta azt az anya, mi az oka a Sándor elhatározásának.

neki is a nap, amit az anya szeme előre látott. A le-tűnt nap. Majd megkötözik azokat a felemelt karokat egy szép asszony selyemhajszájai.

Sírva, de megkönnyebbült szívvél eresztette utnak a nemrég megkerült fiát.

És az ifjú a maga szerelmes, hívő keblével elindult keresni azt az igazságot, a miért egy Krisztusnak sem volt elég megszületni.

Egy jó társaság.

Rambolt Vinczének uri villája volt a Gellért-hegyen, amelynek erkélye gyönyörű kilátást engedett három égtáj felé, pompásan felszerelve messze hivalkodó, aranyozott kupolával; felfuttatva a dél felé eső fala kuszó

növények haragos-zöld sövényzetével; erkélyzetét faragott márványoszlopok tartották; az építmény kiszögelesein szoboresoportozatok hivalkodtak, amelyek mitológiai jeleneteket örökítettek meg. A villa bejáratát két érezoroszlán őrizte s beljebb a teres udvart rózsakiállításá alakították át az ügyes kertészkezek. Innen vékony, sárga kavicsokkal beszórt utacsók vezettek be az angol parkba, ahol hűs, illatos levegőre lehetett találni a nap minden szakában. A villa háta mögött elrejtve a kíváncsi szemektől, pálya volt felállítva angol lapdajátékra, ahol az alkonyati órákban víg csoportok lenge öltözékben ütögették a lapdát. A mint a felhangzó harsány láрма tanusítja, nagy társaság van most is együtt.

Maga a háziur az erkélyen, egy diszes vázába helyezett olajfa lombozata mögött hűsöl. Kezében hirlapot tart, orrán aranykeretű pápaszem nyugszik, ami arra való, hogy az ember hol alatta, hol fölötte nézzen el. Rambolt papa az ujságot inkább csak szokásból tartja a kezében; szemeit gyakran pihenteti meg a gazdagon megterített asztalon, melyen fejedelmi uzsonnát állítanak össze a kertben mulatozó társaság számára. A háziur apró, nyugtalan szemei cserkésző vadászatot tartanak a teríték inyesiklandozó tartalma fölött. Duzzadt, szintelen ajkait néha összetöröli s bütykös ujjával megvakargatja a szőrös nyakát. Ez nála az izgatottság jele. Rambolt papa szeret sokat enni és jól enni s mikor éhes, akkor izgatott, könnyen dühbe hozható, mindenféle kellemetlen gondolatok jutnak az eszébe; a hány rossz adása van, ilyenkor valamennyivel összevész — úgy magában. A friss gyümölcsök inyesiklandozó illata csak fokozza haragját; haragos az inasra, miért lábatlankodik már annyit az asztal körül.

S haragszik, miért nem jönnek már az uzsonnához azok a naplopók? A füléhez jut alólról egy-egy visongó hang, nem szánna a tulajdonosát valamelyik lámpásra felakasztani s azután a lábait jól megfeszítve a fülébe dörögni: „no most visits, nyomorult!” Ráadásul még egy légy is az orrára repül, az egészen állati dühbe hozza, mérgesen kapkod utána s nagyot üt a kezével a köoszlopra, az is csak neki fáj. Nincs más vágya e pillanatban, mint hogy elevenen megsüttesse a szobaleányt és mikor a legjobban sülné, a szemei elé tartaná a legyet a szárnyainál fogva (ha ugyan meg tudná fogni): „látod kutya, itt a légy és most ordíts!”

Szóval Rambolt papa kéjelgett az embergyűlöletben itt, a leghűsebb pontján a maga tündérpalotájának. S ehhez jó arca volt. Kopasz homlok, a rőt színbe átmenő haja, ritkás szakállal szőrözött, behorpadt sovány pofák; lapos, széles orr, izmos czimpákkal; harsabajusz, vastag, szintelen ajkak. A képén sárga, pergamentszerű bőr elégedetlenkedett. Ez meg a hosszú, sovány termete a gyomorbeteg emberekre emlékeztetett, pedig olyan étvágya volt, hogy képes lett volna egy kisebb német hercegség államháztartásának egyensúlyát megzavarni.

Az inas távozott az erkélyről, de abban a pillanatban csoszogás hallatszott a lépcső felől.

Egy uracska lépett be. Egy feltűnően sűrű arcu, vékony, előre görbült, tizenkét-tizenhárom éves fiatal gavallér, aki úgy hordozta a fejét, mintha minduntalan attól tartott volna, hogy nyakon verik, pedig a vékony nyaka nem bírta volna ki ezt a viszontagságot. Apró, szűros szemeivel gyorsan körülnézett s nem véve észre Rambolt papát, az asztalról egy habos süteményt lopott és nagy mohón behabzsolta. Azután kihajolt az erkélyen, valami gyenge czéznahangon kiáltást eresztett meg, hogy alulról észrevegyék, de hogy nem érvényesült a hangja, mást talált ki. Kis tükröskét vett elő a zsebéből és abban az ábrázatot mindenféle mimikázások közben nézegette; mosolygott, haragos arcot vágott, esábitó, hamiskás arcot vágott; a fiatal ur bámulta önmagát.

Akkor valaki hátulról megragadta a gallérját.

„Te gazemberrrr!”

A fiatal ur ijedten fordult meg a sikerült meglepetésre. De rögtön megtalálta a maga büszke lelkét s míg a tükröskét egy harmonikus mozdulattal zsebre csuszította, önérzetes hangon fakadt ki.

„Ugyan papa!”

Rambolt papa haragosan méregette a fiacskáját s azután ráförmedt.

„Miért loptál süteményt?”

„Ugyan ki lesköldhetett megint utánam?” Adá vissza a kérdést az ifju.

„Fujd ki az orrod!” riadt fel ismételtén Rambolt papa. „Tanuld meg, hogy tisztességes ember ki szokta fujni az orrát, csak haszontalan csavargók nem szokták kifujni az orrukat!”

„Ezelőtt öt pereczel fujtam ki!”

„Nem igaz. Hazudsz! Már megint hazudsz. Fujd ki!”

Az urfi elővette a kendőjét és trombitahangokat hallatott; a mennydörgés nem jár zivatar nélkül.

„Látod gézengúz!” diadalmaskodott az apa.

„Hiszen kinek ne jönné, ha erőlködik, jönné még apának is!”

„Nem igaz. Már megint hazudsz, mindig hazudsz. Hol van anyád!”

„Tenniszeznek!”

„Szép. Az uzsonna meg itt várja őket. Hát a Vilma mit csinál?”

„Az is tenniszeznek!”

„A helyett, hogy az asztal körül forogna. Én őrizzem a házat, naplopók! Hát a Margit kisasszony mit csinál?”

„Az is tenniszeznek!”

„Nem igaz. Hazudsz. Háromnak nem is lehet tenniszezni!”

„Fogadjunk, hogy lehet!”

„Mindjárt fogadok én veled, te mákvirág. Kitekerem a nyakadat!”

A fiatal ur vihogva menekült az apai fenytés elől. Biztonságba helyezvén magát az asztal tulsó végén vigyorogva folytatta.

„Hiszen csak tréfáltam. Veled már tréfálni sem lehet. Mindjárt olyan leszel, mint a.....” Akkor le-

kapta a fejét egy asztalkendőből rögtönzött bomba előtt s hamiskásan felbuktanva mondta tovább. „Persze, hogy nem tenniszezik. Elbujt egy bokorba ábrándozni. De én hozzá lopódtam hátulról s egy békát dugtam az ölébe. Ha láttad volna, hogy megijedt, hü-hü-hü!”

E pillanatban egy karcsu, magas leány nyitott be a verandára. Finom metszetű halvány arca, vöröses szőke haja éles ellentétben állott talpig fekete ruhájával. Azok közé a szépségek közé tartozott, a melyek az első pillanatban is hatnak. Meghajlással üdvözölte Rambolt papát, aki észrevéve őt, felhagyott a fiu üldözésével.

„Jó estét, kedves lányom. Ugy-e ez a gézengúz megint megbántotta?”

„Vinceze igen pajkos”, felelt kitérőleg a leány, mire Vinceze urfi ezzel vágott vissza.

„Maga pedig igen ábrándos”. S számárfülekét mutatott neki.

„Pusztulj innen, mert kitekerem a nyakad!” kiáltott reá Rambolt papa, majd a leányhoz lépett, megsimogatta annak homlokát.

„Szegény leánykám, maga sokat busul. Félek, igen félek. Magának vignak kell lennie. Oh én nem fogom megengedni, hogy minálunk szomorkodjék. No nevéssen egy kicsit. Kerekecske, dombocska, erre szalad a nyulaeska...”

Rambolt papa ujjaiával jelezte a nyul járását; mi alatt a másik oldalról Vinceze urfi jót csipett a leány karján. Nem volt oka egyik oldalának a másiktól mit irigyelni. Hanem az ur észrevette a merényletet és ismételten üldözőbe vette az urfit, csak a nyakát akarta kitekerni. Ez menekvés közben lekapott egy süteménydarabot az asztalról, aztán egy ugrással átvette magát a küszöbön.

Azonban a lépcsőkön felözönlő társaság utját állotta. Azokkal együtt aztán Vinceze urfi is visszatért, egy természetes asszonyosság: a mamája oldalán. Diadalmasan mosolygott; most már nem félt. Tudta, hogy a papája sokkal előkelőbb, semhogy a faeszkáját nyilvánosan nyakonverje. Ellenben szeretetreméltó mosollyal fogja a pápaszemet ujjai között forgatni és szavai oly kenetteljesek lesznek, hogy azoktól a halálra sebesültek is meg kell gyógyulnia. Művelt emberek csak négy szemközt szoktak gorombák lenni. (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Tavaszi reggelén. A virágfakasztó szép tavasz itt van, ámbátor hűvösek a reggelek, esték, sőt be is bőrdzlik éjszaka a víz, de a nap melege érezteti immár hatását. A hosszú tél után jóleső örömmel vesszük kézbe a virágokat, a tavasz e kedves ajándékait. Mai képünkön látható fiatal teremtés arcáról is az öröm sugárai ragyognak le, a mint kitekint az ablakon virágcsokorral a kezében. A virágillatot szinte érezni véli az ember, ha rátekin a képre, eszébe ötlik az embernek a régi, de mindig új nóta: A ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet...

Krisztus sirbatétele. Meghalt a kereszten a világ bűneért az istenember, a kit az Atya a földre küldött, hogy megváltsa kinszenvedésével és keresztalállal az emberiséget attól a büntől, melyben született. Krisztusnak a keresztfáról való levétel után sirbatételét ábrázolja mai gyönyörű képünk, mely jelenetnek főalakja Krisztus anya, a kinek szivét hét tör döfte át. A fájdalomtól megtört anya ott áll isteni fia előtt, a kit a sirba visznek. A Megváltó születése óta innen-onnan két évezred mult el s a katolikus világ Krisztus sirbatételének napját, a Nagypénteket éppoly kegyelettel, hitbuzgósággal, áhitattal ünnepli meg, mint Krisztusnak azon hívői, kik őt színről-szinre látták.

Számrejtvény.

— Koleszáríts Ferencz-től. —

- 34, 25, 11, 6, 3. Egy tó Észak-Amerikában.
 22, 20, 11, 15, 14. A testnek egy főrésze.
 4, 12, 19, 6, 21, 8. Éjjeli ragadozó emlős állat.
 5, 30, 32, 8, 33. Baranyamegyében egy község a Dráva-hoz közel.
 2, 7, 6, 1, 9. Egy női név.
 13, 15, 38, 10, 22, 35, 14. Csongrádmegyében egy város.
 16, 24, 36, 23, 26. Egy férfinév.
 29, 30, 31. Tagadó szócska.
 27, 28, 37, 18. Indulatszó.
 17. Abc-ből egy betű.
 1--38. Egy régi bölcsészeti közmondás.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő április 10.

Lapunk 11. számában közölt betűtalány megfejtése:

„Januáriu, Jászberény, Szivárvány”.

Helyesen fejtették meg: Gombkötő Margit, Nagy Ibolyka, Eperjessy Gizel'a, Farkas Anna, Koleszáríts Ferencz, Volter Józsefné, ifj. Szathmáry Sándor, Koleszáríts Ferencz, Hatvány János, ifj. Brunner András.

A sorshuzásnál Farkas Anna k. a. (Jász-Árokszállás) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Savage R. Henry: „Hivatalos feleség” cz. regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Fodor József urnak. Ha valakinek háza van, bármilyen öreg ember legyen az illető, a ház után, ha ő maga lakik is benne, a házostályadót meg kell fizetni, ha a háza bérbe van, akkor a ház-adót, ami még több. Az iparos iparüzése után a III. oszt. kereseti adót tartozik fizetni. Nagyon igaza van, hogy a kisiparos keresetét a tanulatlan kereskedők nagyon megrontják, de ezek is fizetnek kereseti adót. Hogy ez a III. oszt. kereseti adó nagyon magas, azt már sokszor megirtuk, nem is lesz addig segítve a dolgon, míg az egész adórendszer megjavítva nem lesz. Reméljük, hogy ez is nemsokára elkövetkezik. A tartozásnak nemesak tőkét, hanem az összes évekre szóló kamatját lehet követelni, sőt ha az adóslévé, vagy kötelezvény úgy szól, hogy a kamat minden évben bizonyos időben megfizetendő lett volna, akkor

még az elmaradt kamatok kamatját is követelni lehet. — **Galló Lajos** urnak. Nagyon igaza van az uradalmi tisztnek. A földek megváltozásához, még ha a káptalan maga beleegyeznék is, még mindig a kormány engedélye kell, mert a főpapi birtokok megvannak kötve. Ha nem így volna, nagyon könnyen ellehetne valamelyiknek idegeníteni és az utána jövő főpapa nem maradna semmije. Azért mert az önök faluja 60éve áll fönt, semmitsem követelhetnek, legfeljebb az uradalom méltányosságából önöknek előnyt adhat. — **Bezák János** urnak. Czukorrépa alá legjobb egy kat. holdra a vetőszántás előtt 2 métermázsa szuperfoszfátot elhinteni és a vetéskor a répamag közé 10—15 kg. chilisalétromot keverni és a magot úgy elszórni. — **Neszteli József** urnak. Rendelje meg az orsz. magyar gazd. egyesületnél (Budapest IX. Üllői-ut 25.) a *szőlőtermelési útmutatást*. Ára bérmentes küldéssel 65 kr. Küldje ez oda be. Ebben a kitűnő könyvben minden kérdésére kellő választ fog nyerni. — **Kun Márton** urnak. Tessék világosan megírni, hogy mit kíván, mert közölt kérdése oly általános, hogy egy könyvet írhatnánk róla és arra, amit tulajdonképen tudni kíván, még sem válaszolnánk. — **Kovácslegény**. Forduljon az országos gépészeti egyesülethez (Budapest, V. Váci-körut), onnét a legbiztosabb felvilágításokat fogja megkapni, esetleg előjegyzik valamely alkalmaztatásra.

T. D. urnak, *Lakszakálos*. Ma már nőket többféle pályán alkalmaznak s ezek szerint különböző előképzettséget kívánnak meg tőlük. Postánál, vasutnál külön vizsgát kell letenni kellő előgyakorlat után: pénzügyteknél, üzleteknél a könyvvezetésben való jártasságot kívánják meg tőlük, vagy azt, hogy kifogástalanul tanuljanak meg *gyorsírni*, ami alatt nem a sebesen való írást értjük, hanem az írás mesterségének egy olyan módját, amely jelekkel sokkal rövidebben leírja a szavakat, mint ahogy az abecé betűivel leírni lehetne. Persze mindenütt szükséges az írni s olvasni tudás, még pedig tökéletesen s az általános képzettségnek bizonyos foka, amit a falusi elemi iskolák végzése nem ad meg. Nem ismerve azt, kiről van szó, nem mondhatjuk meg, mely pályára lehet alkalmas, annyit azonban jelezhetünk, hogy ma a női pályák is tul vannak zsufolva, aki tehát teheti, maradjon otthon, mert a női hivatalnokoskodás nehéz és keserves kenyér. — **K. S.** urnak, *Harasztos*. Ha a kihasítással nincsenek megelégedve, felebezzenek a tagosítási osztályterv ellen. — **H. M.** urnak. Hiszen ön nagyon jól tudja a módját, hogyan kell a kontárokat megbüntettetni s a főszolgabíró ur már meg is büntetett néhányat az ön panaszára. Ha kevesli a birságot, felebezzon, de ennek más módja nincsen. — **B. K.** urnak, *Podgajec*. A gyerek az ön törvényes gyermeke, s azt el tartani köteles. Ha nem teszi, hát akkor a törvény kényszeríti rá. Az is helyes dolog, ha a gyereket nem bizák önre, amíg vadházasságban él. Fizessen a gyerek tartásáért pontosan s akkor nem lesz baja az ügyvédekkel.

Budapesti placzi árak.

Budapest, április hó 1 én.

Gabona. (Árak métermázsként értendők.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 9.85 frttól 10.35 frtig, *pestvidéki* 9.40 frttól 9.75 frtig *fehértmegyei* 9.95 frttól 10.15 frtig, *bácskai* 10.30 frttól 10.55 frtig *bánsági* 9.85 frttól 10.60 frtig.

Rozs 70—72 kg. 7.72 frttól 8.00 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.20 forinttól 6.50 frtig
égetni való 62—64 kg. 6.80 frttól 7.40 frtig, *sőrfőzleli* 64—66 kg 7.60 frttól 8.40 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.85 frttól 6.15 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 4.55 frttól 4.65 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.70	16.10	15.50	14.80	14.10	13.30	12.50	10.60	5.50

Buzakorpa, finom 4.00—4.10, durva 4.00—4.05 frtzsákkal együtt
Egyéb magvak: *mák* 33—40 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.30—7.00 frt, *apró* 7—7.25 frt, *tarka* 6—6.20 frt, *lenese* 7—9 frt. *borsó* héjas 7.00—15.00 forint, *köles* 4.00—4.10 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repce* 11.25—11.75 frt. *löhère* 48—54 frt mm.-ként.
Takarmányvásár. *Réti széna* 2.10—3.10 frt, *muhar* 3.00—3.60 forint, *zsupszalma* 1.60—1.70 frt, *alomszalma* 1.10—1.30 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörér* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—295 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élősulyban 27—28 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepmínőségű* 26—27 frtig. *Fejős tehén, magyarfajt* 20—31 forintig, *tarka* 23—24 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősulyért fizetnek minőség szerint 30—40 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulyért fizetnek 53—54 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 19.00—22.00 frt, *feljavított juh* 16—20 frt, *kiverő juh* 8.00—14.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 48—49 1/2 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 47—47 1/2 frt. — Szalonna 58—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.30—1.70, *csirke* 1.20—1.50 *kappan* 2.80—3.30 frtig, *pulyka* 4.50—7.50 frtig.

Tojás. 1 láda 30.00—31.50 frtig, *meszes* 24—26 frtig, *teatojás* 100 drb 2.20—2.40.

Tejtermékek. Teavaj 2 frt, *főzővaj* 80 kr., *turó* 14 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 2.00—4.00, 1 mmázsa 2.00—4.00, *Petrezselyem* 100 kötés 2.00—4.00, 1 mmázsa 2.00—4.00, *zeller* 100 drb 1.50—3.00, *karalábé* 0.80—1.60, *vöröshagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.00—5.00, *foghagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 16—25—, *vörösrépa* 100 drb 0.50—1.40, *fehértrepa*, *fejéskáposzta* 6.0—12.00, *kelkáposzta* 100 darab 2.00—3.00, *vörös káposzta* 6.00—12.00, *fejessaláta* 1.20—3.00, *kötött saláta* 0.00—0.00, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 1.50—2.20, *sárga* 1.80—2.40.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Gőzcséplők

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók

Morzsolók

**ORSZÁGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET**

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrassy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Páspóky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

**6 és 12 évre szóló
jégbiztosításokat**

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-nékökék**.

Külföldi minőségű stajerországi tégelyacél, kaszák és szeszkavágókésék gyári áron.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15–20% citrátban oldható foszforsav-tartalommal és 85–100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabonaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképpen a rétekre. — **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya**, tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az **összes szuperfoszfátokat**. — A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netalán hiányt megterítünk. Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

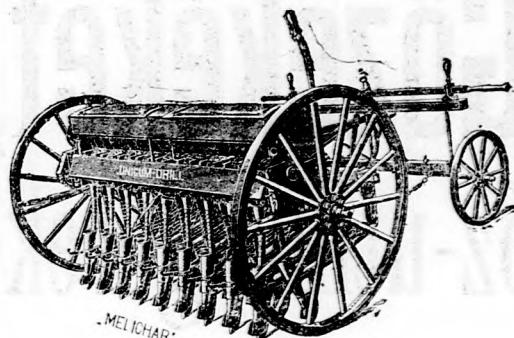
A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősége

a magyar korona orsz. területén

Kalmár Vilmos,
BUDAPEST,
VII. Erzsébet-körút 34. sz.

Martellin a legfinomabb dohánynemesítő trágya kiz. eladása. Kainit.

Egyedüli kizárólag sorbavetőgépekkel foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

Az

„Unicum-Drill“

egyetemes sorbavetőgép sokoldalú használhatóságánál, czélszerű szerkezeténél fogva egész Európában

a legjobb hírnévnek és

a legnagyobb kelendőségnek

örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek között az

első helyet foglalja el.

Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szabad. kizárólagos vetőgépgyára
Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Megróhálás vagy más gyártmánygyal való összehasonlítás végett gyártmányaimat a t. gazdaközönség rendelkezésére bocsátom.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk

**a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

**a budapesti
gyapju-aukcziókra**

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuá-verési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasutállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
ezelőtt PFANHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* BUDAPEST *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

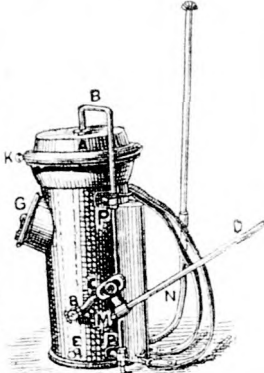
V. Vermorel villefranche-i

világhírű czég gyártmányai, melyek kizárólagos képviselői vagyunk Magyarországra.

AUSSIGI
Ia RÉZGÁLICZ

jegecekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a M. Á. V. körülbelül 40% díjkedvezményvel szállítják.

Szuperfoszfát,
kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,
szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 21,

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)